

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. l. 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 6. uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, v četrtek 18. avgusta 1892.

Letnik XX.

I. slov. katol. shod.

(Dalje.)

Sekoija III.: Socijalne zadeve.

A. Kmetско vprašanje.

Prvi slovenski katoliški shod smatra kot najnujnejšo nalogo našega postavodajalstva, da se sklenejo take postavbe, po katerih bo mogoče zabraniti vedno hujske se razširjajoči propad kmetškega stanu in to že iz vzroka, ker je uprav ta stan najzanesljivejša zastamba toliko našega državnega, kolikor osobito našega narodnega obstanka.

V ta namen priporoča prvi slovenski katoliški shod:

1. a) Kmetovalci naj se postavnim potom organizirajo v kmetске zadruge; b) postavnim potom naj se zagotovijo kmetски domovi, ki naj bodo nerazdelni; c) tudi naj se postavno uredi dedinsko pravo.

2. Razbremeniti treba sedaj silno zadolžena kmetška posestva po načelih, kakeršna je kmetijski minister v državnem zboru že naznanil; uvedejo naj se namreč okrajne kmetске zadruge, katere imajo pravno moč sodelovati pri razbremenjavanju kmetских posestev. V to svrhu izdajajo naj se zadolžnice, za katere prevzame vrhovno poroštvo država, ter naj se po zgledu sedaj že dogotovljene zemljiške odveze razbremenjujejo naša kmetška posestva prehudih dolgov.

Ob enem pa se mora postavnim potom skrbeti za to, da se ne bodo mogla kmetška posestva čez gotovo mero cenilne vrednosti na novo zadolžiti.

3. Prenarediti se mora domovinska postava tako, da bodo kmetске občine oproščene sedanjega velikega bremena, kakeršno morajo nositi za oskrbovanje v tujini živčih svojih bolnikov in onemoglih rojakov.

4. Deluje naj se na to, da dežele same prevzamejo v lastno upravo zavarovanje proti požaru, proti živinskim boleznim in vremenskim uimam.

5. Skrbeti je za to, da se vsa javna uprava, sodnijska in politiška, tako uredi, da ne bo predraga in da se je bode ljudstvo lahko poslu-

ževalo; osobito je želeli, da se uvedejo občinska mirovna sodišča ter da se odpravi prisilno legalizovanje vsaj za manjše zneske.

6. Delovati je na to, da se uvede po železnicah pravična vožnja cena, da se odpravijo krivične refakcije ter sploh pospešuje izvoz naših pridelkov v daljni trgovinski svet.

Posebno naj naši zastopniki delujejo na to, da se južna železnica, ki vozi skozi celo dolgo ozemlje slovenskih dežel, podpravi, ker le tako je upati, da se uvedejo enako, kakor na državnih železnicah, pravični vožnji tarifi.

7. Shod priznava nujno potrebo, da se davki preuravnajo, ter izreka nado, da se bo nova davčna reforma izvršila tako, da bo po tem olajšano davčno breme posebno nižjim delujočim stanovom, osobito pa, da se zemljiški in hišni razredni ter obrtni davek zdatno zniža.

B. Rokodelsko-obrtno vprašanje.

1. Prvi slovenski katoliški shod obsoja pogubni liberalizem, ker je ravno ta s svojo sebičnostjo na obrtno-rokodelskem polju razrušil veljavo krščanskih načel in krščanske solidarnosti ter s tem odstranil najtrdnjšo podlago za občno blagostanje obrtno-rokodelskih stanov.

2. Prvi slovenski katoliški shod je mnenja, da ima državna oblast važno nalogo pri reševanju obrtno-rokodelskega vprašanja; zato z veseljem pozdravlja postavodajalne poskuse v avstrijski državi, katerim je namen odstranjevati žalostne posledice razjedajočega gospodarskega liberalizma; zlasti radostno pozdravlja snovanje zadrug, v katerih je v krščanskem srednjem veku cvetel rokodelski obrt, katerim naj se zagotovi potrebna samostojnost.

3. Posebej pa prvi slovenski katoliški shod povdarja: a) Postavnim potom podeli naj se v zadrugah obrtnikom oni vpliv, kateri omogoči zadrugam vspešno delovanje; b) ustanove naj se samostalne obrtne zbornice, kamor naj pošiljajo zadruge svoje odposlance s pravico, javno zastopati koristi obrtnikov; c) omeji naj se obrtno delo po kaznilnicah, s katerim obrtniki-davkoplačevalci ne morejo tekmovati; d) pridobitni in dohodninski davek naj se za obrtnike tako določuje, da bode zabranjeno vsako neosnovano ovaduštvo ter da se bode oziralo na

opravičene želje obrtnikov; e) v pospeševanje krščanskega življenja in gmotnega stanja rokodelcev snujejo naj se po potrebi rokodelska društva mojstrov, pomočnikov in učencev.

C. Delavsko vprašanje.

1. Ker konkurenca, glavno načelo sedanje produkcije, ovira ugodno rešitev delavskega vprašanja, smatra prvi slovenski katoliški shod za potrebno, da se ta konkurenca od zvnaj omeji z mednarodnimi pogodbami in primernimi zaščitnimi carinami, doma pa z uredbo domače produkcije; v ta namen naj se a) napravi prava razmera med produkcijo in potrebo; b) zabrani posameznikom monopol produkcije; c) prepreči nepravilno izkoriščevanje delavskih močij; d) zagotovi delavcem stalno delo in upanje do boljše plače; e) kolikor mogoče odstranijo ženske iz tovarn; f) delavci, njihove vdove in sirote primerno preskrbe za starost in slučaj bolezn.

2. Nova industrijska podjetja naj bi se postavno dovoljevala pod naslednjimi pogoji: a) Da sta podjetnik in poslovodja poštena in izvedena; b) da je obstanek podjetja zagotovljen in delavci torej niso v nevarnosti, prej ali slej zgubiti delo in plačilo.

3. Maksimalna delavna doba naj se pri posameznih industrijskih podjetjih skrči.

4. Delavcem naj se zagotovi pravica, da iz svoje srede volijo zastopnike v sonadzorstvo pri izvrševanju zakonov v varstvo delavcev.

5. Pri vseh večjih podjetjih naj se ustanove razsodišča iz veččakov.

6. Ponočno delo v tovarnah naj se za ženske popolnem prepove, za moške pa kolikor mogoče omeji.

7. V varstvo nraavnosti naj se delavci v tovarnah kolikor mogoče ločijo po spolu.

8. Z ozirom na to, da se med delavci vedno bolj širi cerkvenemu in državnemu redu nevarna agitacija, izreka prvi slovenski katoliški shod svoje prepričanje, da se mora delavski stan s primernimi sredstvi zopet pridobiti za krščanski red. V ta namen naj bi se snovala katoliška delavska društva ter med delavci razširjali dobri in poučni spisi o socialnem gibanju.

LISTEK

Demantniku preč. g. Jožefu Skubic-u.

Poroko že šestdeset pot Ti obhajaš,
In božji nevesti zvestobo ponavljaš;
V zaupanju krepkem na božjo rokó
Preromal si cesto življenja dolgó.
To upanje prvi je demant krasán
Tvoj demantni, demantni dan!

Dobrote Ti božja je roka delila,
A kupo grenkosti Ti tudi točila:
V trpljenju si zbrusil si demant svítal
Krščanske udanosti sojni kristál.
To drugi je demant dražestno krasán
Tvoj demantni, demantni dan!

Sobratov nebrojno s Teboj se raduje
In cela dežela zato Te spoštuje;
Ljubéč, spoštujóč Te, pozdravljamo Te,
Ljubéč, spoštujóč Te, proslavljamo Te!
Ljubezena tretji je demant krasán
Tvoj demantni, demantni dan.

Trpljenje in upanje ž njim pa preide,
Ko zarija večna v nebesih Ti vzide,
Ko z demantno krono nebeško krasno
Pokrije za vekomaj Bog Ti glavó;
Tečaj zažari Ti na veke krasán
Tvoj demantni, demantni dan!

Dr. Jan. Ev. Krek.

Čičonov zvon.

Priobčil H. Majar.

(Dalje.)

Tako so modrovala premetene vaške ženice.
Čičon ni imel le škode, moral je prenašati tudi roganje. Sploh so mu vsi privoščili; čemu pa skopari, kjer bi mogel kaj dobrega storiti. To se ve, da so mu dajale kupoma dobrih svetov. Dobri ti sveti so storili toliko, da se je Čičon še bolj ogibal vaščanov, da je še rajše zapajal med svoje pivske tovariše. Don Čičon se je jel vidoma zanemarjati, živel je brez reda, recimo: neobzdržano. Toliko more ošabnost.

Kamila, dobra žena, vsa vneta za cerkev, lahko si mislimo, ta je mnogo trpela pri takem svoje-glavcu.

Ne dolgo za tem sreča Kamilo stari znanec.
„Kamila, veš kaj novega? Tvoj ti je v srajci prišel v Kastelamar!“

„Kako? Je li umorjen?“ vpraša Kamila, kakor prt blede.

„To ne, sicer ne bi mogel priti, in pa v srajci!“

„I kaj pa mu je? Povej hitro.“

„Veš, Kamila, tvoj mož je dober človek, dober ko duša, toda kader pogleda kupici na dno, no, takrat ga pa ni poznati.“

„Kaj pa je? Nesreča? Rekel mi je, da pride nocej domov.“

„Če je tako rekel, naj ti pa sam pove. Pustil sem ga v Kastelamaru, zdravega. Rekel mi je, da pride jutri domov.“

Don Čičon je šel po opravih v Greko. Tam so se mu pridružili prijatelji, ki so ga vzeli seboj v Vele, češ, da v Velih bo mogel po ceni kupiti živali za svojo mesnico. Res je kupil in kup pečatil s steklenkami vina. Nasledek tega je bil, da so mu noge pokorščino odpovedale. Da ne bi zamudil vlaka iz Greka v Kastelamar, izroči konja tovarišu,

9. Slednjič je skrbeti za to, da bode obrtnijski nadzornik, kadar pride nadzorovat tovarne, z dotičnimi delavci govoril sam, a ne vpričo kaknega družega uradnika, ker le tako, ako delavci z nadzorniki govoré pristo in brez strahu, pride se na sled marsičemu, kar treba predrugačiti ali odpraviti.

D. Nedeljski počitek in posvečevanje nedelj in praznikov.

Prvi slovenski katoliški shod izjavlja, da treba spopolniti sedaj veljavne odredbe gledé na nedeljski počitek, oziroma preurediti, ker take, kakor so zdaj, nikakor ne zadostujejo v verskem, нравnem, gmotnem in zdravstvenem oziru. Le če se postavno uvede nedeljski počitek in vestno izpolnuje povsod, kjer še ne obstoji, ali je le na papirju, nadejati se je tudi, da se bodo jele posvečevati nedelje in prazniki. — V to svrhu naj se:

1. Kar najprej omeji ob nedeljah in praznikih trgovina, kakor tudi vsako obrtovanje, katero ni neogibno potrebno.

2. Preiskujejo in pretresajo naj se velikim obrtnikom toli radodarno podeljene izjeme od zakona o nedeljskem počitku.

3. Zagotovi naj se nedeljski počitek uradnikom in službujočim pri železnicah in drugih prometnih zavodih.

4. Prepové naj se brezpogojno prodaja žganja od sobotnih popoldanskih ur do ponedeljka zjutraj.

5. Državni in drugi uradniki naj se oproste ob nedeljah vsakterega posla, ki ni neogibno potreben.

6. V kolikor je delo ob nedeljah dovoljeno, skrbé naj obrtniki, kar najbolje morejo, da se delavci primerno vrsté, da bode vsakteri delal le slednjo drugo ali tretjo nedeljo, ali pa le pol dné. (Dalje sledí.)

V Ljubljani, 17. avgusta.

Nepričakovano je bil brzjav prinesel novico, da je bolgarski ministerski predsednik Stambolov pripeljal se na ladiji v Carigrad. Naravno je, da se politični svet poprašuje, kaj je pač vodilo Stambolova v Carigrad. Samo za zabavo gotovo ni potoval, kajti to potovanje je bilo združeno gotovo več ali manj z nevarnostjo.

V Carigradu se potikajo bolgarski emigrantje, kateri iz raznih vzrokov sovražijo Stambolova. Ko bi bili ti ljudje že za časa izvedeli, kdo da pride v Carigrad, najbrže bi bili slišali o kakem napadu. Tako pa ni bilo časa za kake ukrepe. Tisti možje, kateri želé smrt Stambolovu, ga ne bodo šli sami streljat, temveč morajo druge najeti. Taki pa neso vselej pri rokah, posebno ker je dvomljivo, da bi se jim sedaj posrečilo, zbežati v Rusijo. Znano je, da tudi za umor Vulkovičev neso mogli takoj dobiti ljudij, temveč so jih precej časa iskali in so se nekateri celó skesali, ko so že poprej bili obljubili.

Poseben pomen pa ima prihod bolgarskega ministerskega predsednika, ker ga je sultan tako prijazno vsprejel. Ni dolgo tega, da so v Carigradu bili še nekako nezaupljivi proti Bolgariji in bi iz ozirov do Rusije gotovo ne bili sprejeli Stambolova.

Saj je znano, da je ruski veleposlanik Nelidov celó protestoval, ko je sultan vsprejel nekoč bolgarskega zastopnika. Da je sultan poslal celó posebnega odposlanca, da vsprejmó Stambolova, ko stopi na suho, to je pač pomenljivo.

sam pa se napoti na vožnjo pošto. Tu ugleda voz; ne pomišlja dolgo — odpre vratica, pa hajd notri, ter se razpoloži. Ali don Čičon ni pravo zadel. Voz je bil že naročen za neapolitansko gospo z otroci, ki so se ravnokar vračali s kmetov. Gospa, videča to zabuhlo lice, te motne oči, to nevkretnost, se nemalo začudi. Nemudoma pokliče kočijaža; očita mu, da ne dela, kakor je bilo pogojeno, ter mu odločno pove, da se tako nikakor ne bo vozila. Kočijaž se čudi, gledajoč gospo debelih očíj. Nato izpregovori:

„Milostiva gospa, umirite se, prosim! Nikomur nisem dal mesta tu notri. Kočija je vsa vaša, kakor smo rekli; le noter stopite.“

„Kaj pa ta, tukaj! S tem se ne vozim!“

„Milostiva gospa, zagotavljam, nikogar ni, nikomur nisem obetal sedeža“, opravičuje se kočijaž, ter pogleda noter. In kočijaž vidi človeka, iztegnenega po vsem prostoru, spečega, smrčečega iz vseh močíj, da se je tresla kočija.

„Ho, hoj! prijatelj! Kaj delate tu? Tu ni občinska spalnica. Dajte mesta tej gospe!“

(Dalje sledí.)

V Carigradu so morali precej premeniti svoje mišljenje. Ne zdi se jim več potrebno, imeti posebne ozire do Rusije.

V čem se je bolgarski državnik pogajal s sultanom in turškimi državniki, ni še znano. Stvar je pa gotovo večje važnosti. Kakor se kaže, bili so turški vladni krogi pripravljeni na Stambolova prihod, iz česar sklepamo, da so se poprej vršili dogovori in bi Stambolov ne bil potoval v turško prestolnico, ko bi ne bil upal nobenega vspeha.

Sultan mu je podaril lepo tobačnico z briljanti in mu bajé dal razumeti, da ga bode v kratkem odlikoval s kakim velikim redom.

Da je Stambolov v Carigradu sprožil vprašanje o priznanju bolgarskega kneza, to je gotovo. To vprašanje je tolikega pomena za Bolgarijo, da ga bolgarski ministerski predsednik nikdar ne sme pustiti iz očíj. Stambolov je bajé dobil zagotovilo, da bode Turčija priznala kneza, kadar pride ugoden čas. Drugačnega odgovora Stambolov v tem oziru tudi gotovo ni pričakoval. On predobro pozna vse težave in zato ni pričakoval, da bode Turčija takoj priznala kneza.

Zatorej je verjetno, da je glavni povod njegovega potovanja v Carigrad drugi. Zadnji čas se je mnogo govorilo o združenju bolgarskih železnic s turško, ki drži proti Solunu. Taka zveza bi za Bolgare ne bila le velicega gospodarskega, temveč tudi narodnega pomena. V Makedoniji bijé se že dolgo hud narodni boj mej Srbi, Bolgari in Grki. Gotovo pa je, da bi železniška zveza Bolgarije s Solunom mnogo koristila bolgarstvu v Makedoniji.

To dobro vedó tudi v Belemgradu in srbski poslanik je takoj dobil nalog, naj deluje z vsemi silami proti taki železniški zvezi. Srbski poslanik je gotovo v živih barvah naslikal nevarnosti, ki preté Turčiji, če se opomore bolgarstvo v Makedoniji. Dovolj je znano, s kakimi sredstvi so Srbi delali že proti imenovanju bolgarskih škofov za Makedonijo. Ko nazadnje neso mogli družega več storiti, so jednemu bolgarskemu škofu podtikali neki umor, ki se je pripetil kmalu po škofovem prihodu v škofijo.

Srbi poslednji čas zlasti dokazujejo, da so Srbi vsi makedonski Slovani. Znani Gopčević je izdal celó debelo knjigo v ta namen, katera pa ni dosegla svojega namena, ker je strankarstvo v njej preveč vidno. Ruski jezikoslovec seveda v tem oziru sedaj podpirajo Srbe, to pa le iz političnih ozirov. Ko je hotel avstrijski slovanski jezikoslovec potovati po Makedoniji, da stvar nepristranski pojasni, ovdili so ga nasprotniki turškim oblastvom za nevarnega ogleduha in političnega agitatorja. Iz tega je razvidno, da nemajo prav čiste vesti. Pri taci razmerah je lahko umevno, če se je Stambolovu zdelo potrebno, potovati v Carigrad, da prežene vse pomisleke, ki bi jih utegnili imeti proti omenjeni železniški zvezi, in tako razdere vse spletke srbskih nasprotnikov.

Bolgarska vlada posebno skrbi za gmotno stanje svoje dežele, za povzdigo kmetijstva, obrtnije in trgovine. V ta namen se snuje tudi razstava v Plovdivu, ki bode svetu razkrila bolgarski napredek. Narodnogospodarski položaj je v Bolgariji jako ugoden vsled prizadevanja vlade, če tudi razvoj dežele nekoliko ovira nenormalno politično stanje. Stambolov je prepričan, če si dežela opomore v narodnogospodarskem oziru, da tudi v političnem ne bode propala. Zatorej je gotovo pripravljen vse storiti, da doseže omenjeno železniško zvezo. Če je v omenjenem oziru kaj dosegel, so Bolgari lahko zadovoljni z vspehom tega potovanja.

Katoliški shod v Lincu.

(Dalje.)

V četrti in zadnji slavnostni seji je vseučilišni profesor dr. Schindler z Dunaja govoril o časnikarstvu. Zanimivega govora vsebino podamo našim čitateljem prihodnjič.

Drugi govornik je bil predsednik grof Sylva-Tarouca, ki je govoril med občeno pozornostjo o delavskem vprašanju.

Veliko socijalno vprašanje vršiči v delavskem vprašanju. Čim večji je napredek in razvoj tehnike, čim večja je moč kapitala, tem večja je bēda delavčeva po tovarnah. Zato se delavci družijo kot sovražna armada proti sedanjemu družabnemu redu ter stavijo svoje zahteve. Družba jim ne dá odgovora. Eni nimajo časa, ker se kratkočasijo, drugi se pečajo edino le s politikom.

Tu se imenuje slovenski dvorni svētnik, in nemštvo je v nevarnosti; tam se ustanovi nemška

šola v češki občini, in narodna enakopravnost je rušena itd. Tako ni pravega zanimanja za socijalno vprašanje.

In vendar pravi papeževa okrožnica: „Delavsko vprašanje je stopilo v prvo vrsto vsega časovnega gibanja.“ Slavni škof Ketteler je pisal: „Kdor razume socijalno vprašanje, pozná sedanost; kdor ga ne pozná, temu je sedanost in prihodnost zastavica.“

Nekateri ne vidijo nevarnosti, drugi je ne smatrajo kot veliko, tretji pa se socijalnim demokratom vsiljujejo kot voditelji ter jih hujskajo proti duhovščini in plemstvu, češ, da so ti krivi delavske bēde. Ti pripravljajo revolucijo s svojimi nauki.

Če hočemo socijalno vprašanje rešiti mirnim potom, moramo to storiti le na podlagi pozitivne vere, če delavca postavimo zopet v pravo razmerje z Bogom, človeštvom in materijo. Glavne zahteve so: Da se določi za delavca primerna delavna dōba, omeji, oziroma prepové žensko in otroško delo, skrbi za zdrava delavska stanovanja in zagotovi delavcu živež za slučaj bolezni in starosti. To so prvi pogoji, predno se more govoriti o krščanski delavski družini.

Le v oni krščanski družini je v občé prava čednost domá, kjer imajo vsaj vsakdanji živež.

V ta namen pa je treba velikih reform v gospodarskem in socijalnem oziru. Delavcu se bode zboljšalo stanje, če se povzdigne promet, če cveté industrija in trgovina, pomnožé tržišča za izdelke itd. Pri tem pa bi morala država skrbeti, da bi se kapital ne polastil takoj vsake nove iznajdbe obrtne tehnike in da bi se razširil delokrog malih obrtnikov, kateri so sedaj večinoma delavci velike industrije.

Delavec pa mora imeti tudi mirno vest, verovati mora na večnost, imeti mora vero. Če bode delavec imel dovoljen zaslužek in vero v Boga, potem bode tudi njegova družina krščanska. Kjer pa je revščina, tam je paganstvo. (Burna pohvala.)

Nato govori namestni škof dr. Katschthaler iz Solnograda ter izraža veselje, da se je vse v redu in sijajno vršilo. Liberalne nasprotnike ravno to jezí, da se katoliki družijo in posvetujejo o tako važnih predmetih. Katoliki pa bi morali biti jedini, da bi dosegli, kar zahtevajo v blagor prebivalstva. Sovražniki cerkve so jedini, kakor še nikdar prej. Za jedinstvo pa je treba blagosrčnosti in ponižnosti, prave krščanske ljubezni. Jedinosti je treba povsod, če hočemo sklepom svojim dati tudi kri in življenje. S tem govorom in končnima govoroma predsednika in podpredsednika je bil katoliški shod končan.

Po sklepu shoda je bila skupna večerja, pri kateri so se vrstili mnogi navdušeni govori. Tako je prvi podpredsednik dež. namestništva svetovalec pl. Billa u napil sv. očetu, drugi podpredsednik kanonik Klun presvetlemu cesarju, grof Kuefstein katoliškim voditeljem itd.

Mej slavnostnimi sejami so zborovali posamezni odseki ter sklepali v mnogih resolucijah. Tu se je izpregovorila marsikatera poučna in času primerna beseda, a nedostaje nam prostora, da bi svojim čitateljem podali vse lepe misli in nasvete, ki so se sprožili in utemeljevali v duševni in telesni blagor prebivalstva. Le mimogrede moremo omeniti, da je o kmetiškem vprašanju v odseku poročal slovenski državni in deželni poslanec Povše. H koncu bodi še omenjeno, da je liberalni linški mestni zastop odločno zavrnil dunajsko „Neue Fr. Presse“, ki je prav neotesano napala linškega župana, ker je pozdravil udeležence katol. shoda. Isto je storilo mnogo liberalnih volilcev v poslanem, objavljenem v liberalni linški „Tagespost“. Dunajska židinja in njeni trabanti so nemalo poparjeni.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Notranje dežele.

Latentna kriza. „Konservative Korrespondenz“ pravi, da so politične razmere v latentni krizi, karera lahko postane akutna. Levica dela pred vsem na to, da razruši konservativno stranko. Konservativci morajo sedaj z vsemi silami delati na to, da se mej njimi ohrani sloga in ne posrečijo levčarske namere. Sedanji položaj ne bode dolgo trajal, ker tudi Poljaki več ne skrivajo nevolje, da se vlada vedno bolj bliža levici. Jeseni ali pa po zimi se bode odločila na desno ali na levo. Pokazati se mora, če je desnica dovolj močna in spretna, da Taffeja obdrži na svoji strani, ali ga bode levica prisilila, da pojde z njo. Vsaka razcepljenost na

desnici pod katerim koli imenom bode le levičarji korist. Grof Taaffe bode pa moral preudariti, če se mu zdi koristno, da sam ali kdo drugi pokliče levičarje na krmilo. — Ta glas konservativnega glasila, ki ima zveze z visokimi krogi, kaže, da se morda bližamo velikim premembam.

13. obletnica. Dunajski „Vaterland“ opozarja na to, da je „N. Fr. Pr.“ dvanajst let dosledno napadala grofa Taaffeja ob obletnici njegovega vladanja, letos ga pa povzdiguje in proslavlja. To pa zaradi tega, ker je sedanje njegovo ministerstvo bolj levičarsko, nego je bilo ponesrečeno koalicijsko ministerstvo. Z drugimi besedami bi se to reklo, ker grof Taaffe zapušta konservativce, da se pridruži liberalcem. „Vaterland“ opozarja Taaffeja, da je po ljudski veri številka 13 nesrečna številka, naj torej pazi, da mu hvala „N. Fr. Pr.“ baš v trinajstem letu nesreče ne priuše.

Pražakov naslednik. Po časopisih se mnogo razpravlja o tem, ali se imenuje kak naslednik baronu Pražaku v ministerstvo. Dunajski dopisnik poljskega lista „Czas“ misli, da nekaj časa še ostane Pražakovo mesto prazno, ker ni nobene stranke na Češkem, iz katere bi se nov minister mogel vzeti. Ko se pa razburjenost na Češkem poleže in se osnuje kaka bolj zmerna stranka, bode se imenoval nov minister za Češko. Nemški liberalci so seveda že načelno proti imenovanju novega ministra za Češko. Pomenljivo je pa za liberalno stranko, da se ne upa preprečiti imenovanja novega ministra, temveč po svojih listih stavi samo zahtevo, da se mora v tem slučaju še jeden liberalec poklicati v ministerstvo. Z nemškoliberalnega stališča mora biti veliko več vredno, če za deželo češke krone ni posebnega ministra, kakor če še jeden liberalec pride v ministerstvo. V koliko se bodo želje levičarjem spopolnile, to ni odvisno ne od levece, ne od grofa Taaffeja, temveč sploh od tega, kakršno bode sploh razmerje strank z zbornici in kakšne politike se bodo držali Čehi in Poljaki.

Hrvatsko. V saboru se sedaj vrši adresa debata. Adresa stranke prava se ne bode niti prečitala, ker ni bilo moči dobiti dovolj podpisov. Poročevalec dr. Spevec je izjavil, da se Dalmacija v adresi ne omenja, ker najbrž prihodnjih pet let dalmatijsko vprašanje še ne pride na dnevni red. Če pa pride, sabor se mu re bode izogibal.

Vnanje države.

Mirovni kongres. V Brnu se dné 22. t. m. snide četrti mirovni kongres. Predložilo se mu bode najmanj kakih štirideset predlogov. Mej drugim se bode priporočalo, da se osnuje posebno sodišče, ki bi razsojevalo mednarodne prepire, in zagovarjala nekaka zveza evropskih držav. Posebno se bode od neke strani tudi naglašalo, da se naj iz šolskih knjig odpravi vse, kar se tiče vojsk, in pa da bi časopisi ničesar ne poročali o novih moralnih iznajdbah. Nekateri nasveti so jako lepi, ali vse kaže, da bodo vedno ostali le nasveti, kajti evropske vlade še kaj malo računajo z njimi.

Turčija. Carinski urad v Solunu je našel v zaboji, namenjenem v Beligrad, 5 klgr. dinamita. Ta zaboj je oddal s francoskim potnim listom neki Rus, katerega so prijeli in odposlali v Carigrad. Sodi se, da bi se zaboj med potjo bil iz Niša odpravil v Sofijo.

Francija. Ker je Anglija prisvojila si več otokov v obližju Madagaskara, zaseli so pa tudi Francozi nekatere otoke na severu Madagaskara. Ti otoki so majhni in v narodno-gospodarskem oziru nimajo posebne važnosti. Kar je bilo boljšega, zaseli so že Angleži. Govori se pa, da imajo otoki, katere so si prilastili Francozi, strategično važnost.

Afrika. Mej Kongom in Francijo je hud razpor. Ob reki Kotto v kongijski državi je bil umorjen francoski poročnik Poumeyrac. Francija je to priliko porabila, da zahteva, naj jej kongijska država odstopi nekaj ozemlja, katero si je prilastila po kongijskem kongresu v Berlinu. To ozemlje je do zadnjega časa bilo brez gospodarja, ali sedaj bi je pa radi imeli Francozi. Poleg tega pa tudi Francozi zahtevajo veliko odškodnino za ubitega poročnika. Francoski listi dolže Belgijce celo, da so morilcem preskrbeli orožje. Kongijska vlada je predlagala, da se vsa stvar izroči kakemu razsodišču, ali Francozi nočejo o tem nič slišati.

Izvirni dopisi.

V Zagrebu, 16. avgusta. Danes se je začela razprava o adresi, katero je predložila večina saborska kot odgovor na previšnji odpis, s katerim se je odprl naš sabor. Adreso je sestavil saborski poročevalec dr. Franjo Spevec, ki si je dal pa prav malo truda, da mu bode spis v vsakem pogledu izboren.

Vsakdo, kdor prebere ta spis, mora se začuditi, kako je mogel vseučilišni profesor tako važen spis sestaviti v taki obliki in sodržaju, kakoršnega imamo pred seboj. Ta spis je nekakšen „unicum“ med mnogimi adresami, katere so sestavljali poprejšnji saborski izvestitelji. Niti v tormalnem, a še manj v stvarnem pogledu odgovarja ta spis dostojanstvu tako ugledne skupščine, kakor je hrvatski sabor.

Istina je, da v previšnjem reskriptu ni omenjena nobena narodna želja hrvatskega naroda, a zaradi tega se ni moral tudi sabor odreči vsem političnim pravicam, katerih so nekatere za kraljevino hrvatsko velike važnosti.

Vlada in sabor ne moreta biti ene in iste misli, nego sabor mora biti večkrat tolmač pravih narodnih želj. Ali po mnenju „Narodnih Novin“ bi se mogel n. pr. sabor hrvatski kompromitirati, ko bi zahteval zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko, kajti kaj takega ne slišijo radi niti v Budimpešti, niti na Dunaju, tedaj je za sedaj bolje molčati, nego kaj takega zahtevati.

Kdor kaj takega trdi, ta po našem mnenju nima nič več pravega pojma o narodnem dostojanstvu. Zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko je tako važno vprašanje za Hrvate, da se je dozdej vsak sabor hrvatski v svojih adresah spominjal tega zjedinenja. pa se zato ni niti najmanj komu zameril. Zahtevati svoje, je dolžnost vsakega podjetnika, a kako že ne sabora, ki zastopa ves narod.

Da zahteve za naše pravice v pogledu našega državnopravnega položaja niso mile niti v Pešti, niti na Dunaju, to je vsakemu dobro poznati in tudi uzrok temu pojavu.

Ali sabor hrvatski ne bi smel v tem pogledu popustiti niti za pičico, kajti to so tako važna vprašanja, da se ne sme nikdar na nje pozabiti. Glasoviti pravnik Ibering pravi: „Popusti sovražniku samo v enej točki, kmalu boš izgubil vse.“ In tako je tudi. Nemci in Madjari nam ne bodo nikdar radi dali, kar je našega, če tudi za nas postave govoré; le z borbo moremo kaj doseči. Ugodneje je seveda delovanje brez takih borb, ali pri nas je do zdaj to skoro nemogoče, dokler nam naši nasprotniki ne priznajo vseh narodnih in državnopravnih pravic. Te narodne pravice bi morale biti v adresi omenjene, kajti na tak način ostane v narodu tudi narodna zavest živa.

Ce se bomo pa ozirali na to, kako bi ugodili našim nasprotnikom in da se izognemo na tak način borbi, ki bi mogla med nami in njimi nastati, potem se mora taka popustljivost najostreje obsoditi.

Saj se vidi, kako drzoviti so naši nasprotniki, ki postave na očiten način prezirajo. V najnovjšem času so začeli v ogerskem ministerstvu rabiti državni ogerski grb, v katerem se nahaja tudi oni mesta Reke. S tem se hoče dokazati, da je Reka pravi del Ogorske in da nima s Hrvatsko nobene zveze več, kar je pa popolnoma krivično od strani ogorske, saj se v ugovoru od leta 1868 nikjer ne nahaja, da bi bila Reka del Ogorske, nego stoji povsodi kot sestavni del kraljevine Hrvatske. Če se v očigled takim dogodjajem v adresi našega sabora ne omenja niti z eno besedico državnopravni položaj naše kraljevine nasproti Ogorski, potem se ne smemo čuditi, da bodo Madjari nekega dne Reko enostavno proglasili tudi v formalnem pogledu za se, kakor jo faktično že posedujejo. Takemu ravnanju bi se moral sabor upreti ter odločno zahtevati, da se izvršujejo sklenjeni zakoni ter sklenejo novi, ki bi povzdignili naš narodni ponos. To je prava naloga hrvatskega sabora, ki ni še pozabil na celokupnost hrvatskih dežel.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. avgusta.

(Cesarjev rojstveni dan) se je, kakor vsako leto, tudi danes praznoval jako slovesno. Sinoči je bil vojaški mirozov, danes zjutraj ob 5. uri pa je vojaška godba svirala budnico po mestu. Ob 8. uri je bila na travniku pri Kolizeju sveta maša, katero je daroval vojaški kurat č. g. Juranič; udeležila se je je vsa tukajšnja posadka. Pri glavnih delih svete maše so streljali posamezni oddelki, z Grada so grmeli topovi. Občinstva je bilo na tisoče. Ob 10. uri je bila v stolni cerkvi sveta maša z zahvalno pesmijo, katero je daroval prevzvišeni gospod knezoškof ob azistenciji preč. gg. kanonikov in gg. bogoslovcev. Navzoči so bili g. deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar g. O. Detela z odbornikom dr. Papežem, deželnega sodišča predsednik g. Kočevar, predsednik trgovske in obrtniške zbornice g. Perdani, župan g. Grasselli, mnogo profesorjev, učiteljev, uradnikov itd. Po cerkveni slavnosti so razne deputacije uradov, deželnega odbora itd. čestitalo pri gospodu deželnem predsedniku s prošnjo, naj se njih čestitke sporoče presvetlemu cesarju. Popoldne so častniki

imeli slavnostni obed v kazini. Na državnih, deželnih in na mestni hiši so razobešene cesarske zastave.

(Dar.) Gosp. deželni predsednik bar. Winkler je povodom cesarjevega rojstvenega dné daroval 100 gl. za mestne reveže v Ljubljani in po 25 gl. tukajšnji Elizabetini otroški bolnici, otroški varovalnici, deškemu sirotišču in dekliškemu zavetišču.

(Pomiloščenje.) Presvetli cesar je pomilostil 77 kaznjencev v raznih avstrijskih kaznilnicah, od teh 5 v Ljubljani, 6 v Mariboru, 2 v Kopru, 1 v Gradiški, 4 v Gradcu in 1 kaznjenko v Begunjah.

(Osebnosti.) Pristavi pri deželnem sodišču v Trstu so imenovani gg.: Dr. H. Krammer v Tolminu, Henrik Pederzoli v Buzetu in avskultant dr. Jakob Sbiša; sodnimi pristavi so imenovani avskultanti Ant. Laneve in Alojzij Martinelli za Buzet in dr. Anton Perišič za Tolmin. — Začasni učitelj na goriški vadnici gosp. Odilo Schaffenhauer je imenovan glavnim učiteljem na učiteljišču v Kopru; nadučitelj gospod Davorin Judnič pride iz Košane na II. učno mesto v Trnovo pri Ilir. Bistrici; gosp. I. Cetel, učitelj v Škofji Loki, je šel v pokoj.

(Invalidne ustanove in podpore.) Deželna vlada kranjska je za l. 1892 razpisanih 12 ustanov iz zaklada gospejnega pat. društva v proslavo cesarjevega rojstvenega dné danes razdelila. Prejeli so po 39 gl. 90 kr. naslednji invalidi: Janez Artoč iz Podpeči, Janez Jeretič iz Cerovca, Martin Skok z Brega, J. Šimenec z Dolskega, Janez Matičič iz Kamnika, J. Stole z Mlake, Fr. Skubic iz Stare Vasi, L. Polovec s Hriba, Janez Mubi iz Tupalič, Fr. Sedlar iz Zaloga, Janez Matijažič iz Famelj, Jernej Jordan s Konjskega. Dalje je dobilo 16 invalidov, vojakov in vojaških vdov po 10 in 5 gl. podpore.

(Demantno ali biserno sveto mašo) je daroval v Ribnici na Veliki Šmarin slovesno in prav spodbudno starosta duhovnikov ljubljanske škofije, prečastiti g. Jožef Skubic. V predvečer so mu domači peveci napravili podoknico, pri kateri so mu zapeli kantato, zloženo v ta namen po preč. gosp. dr. Jan. Ev. Kreku, sedanjem ribniškem kapelanu, ki je imel tudi cerkveni govor, vglasbeno pa po domačem organistu g. J. Carliju. Da se je svetilo z lampijoni, streljalo s topiči, da se je zažigal umetalni ogenj itd., vse to in drugo običajno se samo po sebi razume. Nekaj posebnega pa je bilo, da gospod demantnik ni hotel pastirske palice, trdeč, da mu križ zadošča, da je križ palica njegova. V oporo mu palice res ni bilo treba, kajti bil je nenavadno čil in krepak svoj demantni dan. Brez posebnega truda je vzdržal celo dolgo opravilo. Tudi pel je izjemno dobro. — Blagemu 90letnemu starčku izražamo svoje spoštovanje z željo, da ga Vsemogočni ohrani še dolgo v veselje in spodbudo Ribničanom.

(Most čez Savo pri Smledniku.) Poroča se nam: Dne 16. t. m. je bila v Kranju javna dražba stavbe mostu čez Savo pri Smledniku. Izklicana cena je bila za lesen most z obrežnimi zidovi 13.000 gl., za preložitev obestranskih cest 5000 gl. Prišlo je k dražbi 8 podjetnikov, katerih pa nobeden ni hotel prevzeti dela za 18.000 gl. Prihodnji ponedeljek bode okr. cestni odbor v Kranju ukrepal o nadaljnjih korakih.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Od 7. do 13. t. m. je bilo 24 rojenih, 16 jih je umrlo; med umrlimi so bili 3 tujei, 3 v zavodih. Zboleli sta 2 osebi za dušljivim kašljem.

(Duhovniške premembe v tržaški škofiji.) Čast. gosp. Alojzij Šifrer, kapelan v Brezovici, gre k oo. cistercijenzom v Rain pri Gradcu; na njegovo mesto pride čast. gosp. Ig. Počivalnik iz Rojana; v Rojan pride semeniški duhovnik čast. gosp. Matej Škrbec. Čast. gosp. Jos. Benkovič je dobil župnijo Gročano; v Podgorje pride čast. gosp. Jak. Leben; za župnijskega upravitelja v Grdo Selo čast. gosp. Just Filipič; čast. gospod Ed. Gržetič na Hum; čast. gosp. L. Žvaček v Golo Gorico; čast. g. Lav. Rakovec na Drago. Čast. gosp. Jos. Skalský je nameščen v Gradišču; čast. gosp. Jos. Elsnič v Moščenicah.

(Na Koroškem) imajo po zadnjem ljudskem štetju samo tri mesta nad 5000 prebivalcev: Celovec, Beljak in Prevalje (Fužine). Leta 1869. bilo jih je še šest, l. 1880. štiri. Od vsega prebivalstva prebiva na Koroškem v mestih 8-6%, — najmanj od vseh avstrijskih kronovin.

(Uboj.) Dne 15. t. m. zvečer so se stekli v Snerbji; Anton Vidic je bil tako ranjen z nožem,

da je takoj umrl. Prijeli so Jan. Mihelčiča in Fr. Marna kot zločinca.

(Nesreče.) V torek popoldne je 54letna gluha beračica M. Kotnik pri Hrastniku hotela čez železnično progo, ko pridrvi vlak, kateri jej stare obe nogi. Težko ranjeno so prepeljali v Celje. Isti dan je pri Krivi Vrbi na Koroškem utonil stotnik Scheff 8. husarskega polka. Predvčeraj je Marjeta Tomšič iz Ilir. Bistrice potegnila iz vode truplo 84letnega Jurija Boštjančiča, ki je bil božjasten.

(Razpis dobave.) C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu naznanja, da kupi e. in kr. vojaški érar po trgovskih običajih 1770 meterskih stotov pšenice, 8880 meterskih stotov rži, 14.520 meterskih stotov ovs, eventualno nadaljnih 2120 meterskih stotov rži in 2220 meterskih stotov ovs navadne magacinske vrste, in sicer potom vojaških oskrbovalnih magacinov v Gradcu, Mariboru, Celoveu, Trstu, Gorici in Pulju, ter potom érarškega skladišča za žito in moko v Mariboru. Za Trst, Gorico, in Pulj razpisane množine ovs oddati je po železnici, eventualno tudi v Mariboru in Ljubljani. Oddajni roki in termini določeni so za konec decembra 1892 in konec januarja, februarja, marca, aprila in maja 1893. Prodajne ponudbe je vložiti, oziroma poslati do 29. avgusta t. l. do 10. ure dopoldne pri e. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu. Moči je ponuditi tudi manjše partije žita, in sicer najmanj 100 meterskih stotov. Zvezek pogojev z dné 11. avgusta 1892 pogleda se lahko pri vojni intendanciji in pri napominanih vojaških preskrbovalnih magacinih in ga je pri magacinih tudi dobiti proti plačilu 4 kr. za tiskano pôlo. Nadaljne podrobnosti pregledajo se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, katera jih na željo naznani tudi pismeno.

Telegrami.

Dunaj, 18. avgusta. Povodom cesarjevega rojstvenega dné so bila vsa javna poslopja okrašena z zastavami, v cerkvah so bile slovesne službe božje, posadka je imela parado, pri kateri so bili nadvojvodi Albreht in Viljem, vojni minister Bauer, načelnik generalnemu štabu Beck; sv. mašo je daroval vojni škof Belopotoczky. Večina listov naglašá izvanredno ljubezen, udanost in spoštovanje vseh avstrijskih narodov do cesarja.

Peterburg, 17. avgusta. Po uradnih poročilih je véceraj v Peterburgu 70 oseb na novo za kolero zbolelo. Od prej za kolero obolelih jih je véceraj pet ozdravelo, pet pa umrlo.

Novi Jork, 17. avgusta. Železniški delavci novojorške osrednje železnice, železnice Buffalo - Rochester in Buffalo - Pittsburg, so ustavili delo.

Tuji.

16. avgusta.

Pri **Matiču**: Berger, tehnik; Hönigel in Strossmayer, trgovca, z Dunaja. — Goldschmied z otroci; Dolene s hčerjo; Unger, stavbeni pristav, iz Trsta. — Rudel, profesor, s soprogo, iz Kočevja. — Bittner, učitelj, iz Prage. — Bezenšek, profesor, iz Plovdiva. — dr. Treo, poročnik, iz Celja. — Schimola, kapitan, z Reke. — dr. Casetta s soprogo iz Benetk. — Wogrinz, tesarski mojster, iz Brežice. — Zaribnitzky, nadintendant, iz Gradea. — Ravasini, lekarnar, s sijnom, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: dr. Reischlé, koncipijent, iz Monakovega. — Schachner, nadinženér, iz Trsta. — Vertnik, učitelj, iz Banjaloke. — Witt, inženér, s Stajerskega. — Herman, železniški strojevodja, s soprogo, iz Maribora.

Pri **avstrijskem caru**: Savan, jurist, iz Borovnice. — Strukelj iz Cirknega. — Batagelj, vikarij, iz Vodnjana. — Rupnik z rodbino iz Idrije.

Umrli so:

14. avgusta. Franc Bogataj, sprevodnikov sin, 10 mesecev, Streliške ulice 11, meningitis. — Anton Golob, hišni oskrbnik, 36 let, Dunajska cesta 13, otrpnenje pljuč.

16. avgusta. Valentin Kocmur, delavčev sin, 6 mesecev, Pred konjušnico 5, hudi kašelj.

V bolnišnici:

15. avgusta. Anton Kovač, delavec, 28 let, jetika.

Št. 17.071.

Zahvala.

Povodom praznjenja rojstnega dné Njega e. in kr. apostolskega Veličanstva mi je preblagorodni gospod e. kr. deželni predsednik **Andrej baron Winkler** izročiti dal **dvesto goldinarjev**, od katerih je 100 gld. namenjenih ljubljanskim uboščekom, po 25 gld. pa tukajšnji cesarice Elizabete bolnišnici za otroke, varovalnici malh otrok, deškemu in pod vodstvom gospé grofice Sofje Auerspergove stoječemu dekliskemu sirotišču.

Izročéjé zajedno te zneske njihovega blagemu namenu, smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno darilo naklonjeno stolnega našega mesta uboščekom.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 17. avgusta 1892.

Župan: **Grasselli.**

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	741.9	18.0	sl. vzh.	jasno		
17. 2. u. pop.	740.4	30.6	"	"	0.00	
9. u. zveč.	739.9	23.0	"	"		

Srednja temperatura 23.9°, za 4.9° nad normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 17. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica hktl.	6 27	Špeh povejen, kgr.	64
Rež.	5 30	Surovo maslo.	74
Ječmen.	3 90	Jajce, jedno.	2
Oves.	2 68	Mleko, liter.	10
Ajda.	5 80	Goveje meso, kgr.	62
Proso.	4 40	Telečje.	54
Koruza.	4 70	Svinjsko.	64
Krompir.	2 60	Koštrunovo.	36
Leča.	10	Pišane.	35
Grah.	10	Golob.	16
Fizol.	8	Sen. 100 kgr.	1 69
Maslo.	86	Slama.	1 60
Mast.	66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7
Špeh svež.	56	umehka.	4 80

Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. avgusta 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	
	gld. 412,278.000 (— 3,827.000)
Kovinski zaklad	249,589.000 (+ 1,033.000)
Listnica	149,315.000 (— 4,668.000)
Lombard	23,789.000 (— 505.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 44,300.000 (+ 4,865.000)

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo našega nepozabljivega soproga, ozir. očeta in brata, gospoda

Franciška Zakotnika, predsednika krajnega šolskega sveta in posestnika v Šiški

po dolgi mučni bolezni, previdnega s svetimi zakramenti za umirajočé, danes ob 1/2, 1 uri popoldne poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb boé v soboto, dné 20. t. m. ob 8 uri zjutraj iz hiše žalosti v Št. Vidu št. 19 na ondotno župnijsko pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v Št. Vidu in v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Nepozabni pokojnik bodi priporočen v pobožno molitev in blag spomin.

V Št. Vidu pri Ljubljani, 18. avg. 1892.

Marija Zakotnik, roj. **Novak**, soproga. — **Cirilka**, hči. — **Ivana**, sestra. — **Jožef**, brat.

Tinktura za želodec

pripravlja lekarnar **Gabrijel Piccoli**, 261 6

Ta tinktura za želodec je sredstvo, ki lahko, vendar zdatno krepeča opravi prebavnih organov in pospešuje odprt život. Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O., in prof. Knapitsch, zapriseženi sodnijski kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec kemično analizovala in soglasno našla, da ni drastično sredstvo.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabožkih po 12 steklenic in več. Zabožek z 12 steklenicami stane gld. 1.36, s 24 gld. 2.60, s 36 gld. 3.84, s 44 gld. 4.26, 55 steklenic tehta 5 klg. s poštno težo in velja gld. 5.26, 110 steklenic gld. 10.30. Poštnino plača vedno naročnik. — 1 steklenica 10 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo.

Katoliška Tiskarna
priporočá raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

III. zvezek: POVESTI ANDREJ KALAN

izšel je ravnokar ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katol. Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Tudi II. zvezek je še v zalogi.

Dunajska borza.

Dné 18. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 45 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 . 15 .
Zlata renta 4%, davka prosta	114 . 05 .
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 45 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	316 . — .
London, 10 funtov strl.	119 . 60 .
Napoleonador (20 fr.)	9 . 49 .
Cesarski cekini	5 . 68 .
Nemških mark 100	58 . 55 .

Dné 17. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 50 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 . 40 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 . 25 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 . 75 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 . 75 .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 . 15 .
Zastavna pisma	100 . 10 .
Kreditne srečke, 100 gld.	192 . 75 .
St. Genois srečke, 40 gld.	62 . 75 .

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 . 60 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	62 . — .
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 . 30 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2820	— . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 . — .
Papirni rubelj	1 . 21 1/2 .
Laških lir 100	— . — .

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, L. Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:
4% bolzansko-meranske prioritete.
4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

150.000 goldinarjev dobi se z jedno **kreditno promeso** 4 1/2% gld. in 50 kr. kolek. Žrebanje dné 1. septembra!